

BESLUT

Datum
2002-12-16Ärendenummer
231-5016-02**BILDANDE AV KULTURRESERVATET KOMMINISTERBOSTÄLLET
RÅSHULT I STENBROHULTS SOCKEN, ÄLMHULTS KOMMUN**

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 9 § miljöbalken (1998:808) fastigheten Råshult 2:1, Stenbrohults socken som kulturresevat med föreskrifter och skötselplaner enligt nedan.

Kulturresevatets namn skall vara
Komministerbostället Råshult.

Gränsen för kulturresevatet skall vara fastighetsgränsen för Råshult 2:1. Den skall märkas ut i fält.

Syftet med kulturresevatet är att bevara och levandegöra de rumsliga strukturerna från Carl von Linnés födelseplats från tidigt 1700-tal.

Detta skall göras så långt det är möjligt såväl vad det gäller de rumsliga aspekterna som det kulturhistoriska innehållet. Detta görs genom att långsiktigt hävda och bruka Råshultsområdet enligt de principer som rådde före den agrara revolutionen. Genom att de rumsliga strukturerna före laga skiftet återskapas och att hävden motsvarar den tidens hävd skapas också förutsättningarna för att de biologiska värdena skall bevaras.

Under en inledande restaureringsfas återskapas karaktären av Råshult Södregård från tidigt 1700-tal i den takt som de biologiska skeendena tillåter. Området skall kunna tjäna som en levande historiebok även under restaureringstiden.

Genom detta uppnås även gynnsam bevarandestatus i Natura 2000-områdena.

För att uppnå syftet med resevatet beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla för resevatet, se nedan under RESERVATSFÖRESKRIFTER.

G:\SUE\KULTUR\KULTURRESERVAT RÅSHULT\UTVIDGNING AV KULTURRESERVATET 2016\ARBETSMATERIAL\BESLUT 20120216\BESLUT KULTURRESERVATET RÅSHULT 2002-12-16_ABKLADDA.DOC

Postadress	Gatuadress	Telefon	Telefax	E-post	Hemsida
351 86 VÄXJÖ	Kungsgatan 8	0470-860 00	0470-862 20	lansstyrelsen@g.lst.se	www.g.lst.se

Kontakt i detta ärende

Louise Ellman-Kareld

0470-869 94

0470-862 55

BESLUTDatum
2002-12-16Ärendenummer
231-5016-02

Länsstyrelsen förklarade 1977 bebyggelsemiljön med omgivande markområde som byggnadsminne.

Länsstyrelsen bedömer att beslutet om kulturresevat inte motverkar byggnadsminnet. Den visar istället på den förhöjda ambitionsnivån med området.

Länsstyrelsen fastställde 1995-05-31 en skötselplan för kyrkoreservatet Råshult- Djäknabygd. Den omfattade dock inte bebyggelsemiljön. Länsstyrelsen har därför tagit fram "Skötselplan för gårdstomten inom Kulturresevatet Komministerbostället Råshult". Länsstyrelsen fastställer att båda skötselplanerna, bilaga 2 och bilaga 3, skall gälla för kulturresevatets långsiktiga vård enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Tidsplanen till skötselplanen för gårdstomten är ett arbetsdokument och omfattas inte av fastställelsen.

En översyn av skötselplanerna bör göras för att bedöma behovet av en revidering av planerna i samband med att restaureringsarbetena i allt väsentligt är avslutade (år 2010).

Förvaltare av kulturresevatet är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För byggnadsminnet komministerbostället Råshult beläget på Råshult 2:1 gäller även föreskrifterna enligt Länsstyrelsens beslut 1977-08-29 med diarienummer 11.392-2487-76.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden i kulturresevatet

Utöver vad som gäller i lagar och förordningar är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

1. framdra ny luft- eller markledning,
2. uppföra mast eller liknande anläggning,
3. bedriva täkt, gräva, schakta, borra, utfylla, övertäcka, spränga, dika, dämna eller utföra liknande handling.
4. uppföra ny byggnad eller riva byggnad,
5. utföra tillbyggnad eller yttre förändring,
6. anlägga ny väg eller parkeringsplats,

7. plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning på annat än åkermark, i kålgården, i fruktträdgården eller i områden avsedda för rabatter i enlighet med gällande skötselplaner,
8. använda bekämpningsmedel, gödsel, kalk eller kemiska preparat med undantag för att stallgödsel och kalk får tillföras på områden som nämns under 7 och att kalkning får ske i Birsjön,
9. bedriva skogsbruk annat än i enlighet med gällande skötselplan och gällande åtgärdsplan,
10. anordna upplag annat än tillfälligt på plats som anvisats av förvaltaren i samband med områdets skötsel,

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar iordningställs och åtgärder vidtas:

1. utmärkning av och information om reservatet,
2. skötsel av området enligt skötselplanerna,
3. iordningställande av anordningar för allmänheten såsom färister och stängselgenomgångar för att möjliggöra allmänhetens tillträde i form av t.ex. vandringsleder.

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom området (gäller för såväl allmänheten som ägare av mark och innehavare av särskild rätt till marken)

Utöver vad som gäller i lagar och förordningar är det förbjudet att:

1. beträda besädd åker eller oslagen äng,
2. gräva upp eller plocka ris, örter, svampar, mossor och lavar
3. fånga eller samla insekter eller andra ryggradslösa djur,

BESLUTDatum
2002-12-16Ärendenummer
231-5016-02

4. göra upp eld,
5. tälta eller ställa upp husvagn eller husbil.

Från föreskrifterna C1, C2 och C3 undantas åtgärder i samband med vetenskaplig undersökning som i förväg har godkänts av Länsstyrelsen.

Föreskrifterna under C träder i kraft den dag som framgår av kungörandet i länets författningssamling. Föreskrifterna gäller även om de överklagas.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets skötsel enligt gällande skötselplaner.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifterna under A och B enligt 7 kap 7 § 2 stycket miljöbalken om särskilda skäl finns och det är förenligt med reservatets syfte.

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Områdets kulturhistoriska värden ligger dels i landskapets historia och dels i den anknytning som finns till Carl von Linnés person genom hans födelse i Råshult och uppväxt i Stenbrohults socken. Han flyttade tidigt med sin familj från Råshult till Stenbrohults prästgård belägen intill kyrkan. Många av de beskrivningar han har gjort om sin hembygd har kommit att knytas till både Stenbrohult och Råshult.

I Råshult pågår arbetet med att återskapa det landskap Carl Linnaeus kan ha upplevt under sina unga år. Med arkivmaterial som grund återskapas området inägor med ängar och små åkrar samt utmark. Med den helhet som landskap och bebyggelsemiljö utgör kan området idag betraktas som ett av Sveriges främsta museijordbruk.

Fornminnesinventeringen i Stenbrohults socken genomfördes år 2001. På fastigheten dokumenterades fem fornlämningar: Gårdstomtens utbredning enligt dokumentationen 1741 (RAÄ 86), Två minnesstenar (obelisken och en minnessten sydväst om obelisken, RAÄ 24) samt två områden med fossil åkermark. Det norra området (RAÄ 49) med fossil åkermark har ca

BESLUTDatum
2002-12-16Ärendenummer
231-5016-02

200 röjningsrösen och det södra området (RAÄ 208) har ett tiotal röjningsrösen.

Naturvärdena inom hela området är särskilt stora från landskapsmässig, biologisk och geovetenskaplig synpunkt (beskrivs i skötselplanen 1995-05-31, sid. 5). I Råshult förekommer arter som är "rödlistade" enligt beslut av Naturvårdsverket 2002-05-10. Rödlistade arter förtecknas av ArtDatabanken vid Sveriges lantbruksuniversitet och omfattar arter vars långsiktiga överlevnad inte är säkrad. Arterna delas in i fem kategorier: RE (regionally extinct, försvunnen), CR (critical endangered, Akut hotad), EN (Endangered, Starkt hotad), VU: Vulnerable, Sårbar), NT (near threatened, missgynnad).

Följande arter har rapporterats in till rödlistan från Råshult 2:1: svamp lundvaxskivling (*Hygrophorus nemoreus*) (missgynnad), oxtungsvamp, (*Fistulina hepatica*) (missgynnad) (Aronsson och Nyström enligt ArtDatabanken).

I slåtterängen och på betesmarker i Råshult finns många numera ovanliga kärlväxter, som är beroende av en traditionell hävd med slåtter. Som exempel kan nämnas klockgentiana, granspira, jungfrulin, solvända, ängsskallra, darrgräs m fl. Av dessa är granspira, *Pedicularis sylvatica*, rödlistad med beteckningen NT (missgynnad), och klockgentiana, *Gentiana pneumonanthe*, rödlistad med beteckningen VU (sårbar).

Fågelfaunan, med arter som stenknäck, bivråk och mindre hackspett, är typisk för den här typen av hävdade kulturlandskap med inslag av ädellöv.

Förutom det material som har rapporterats till rödlistan finns uppgifter från professor Sven G. Nilsson om att ytterligare fynd i form av tre lavar, flera vedskalbaggar och tre fjärilsarter har gjorts på Råshults Södregård. Dessa uppfyller enligt rapportören även de kriterier som används vid inplaceringen av arter i rödlistan.

BESLUTDatum
2002-12-16Ärendenummer
231-5016-02**ADMINISTRATIVA DATA**

Namn: Komministerbostället Råshult
Kommun: Älmhult
Församling: Stenbrohults socken
Läge: Ca 1 km öster om Stenbrohults kyrka
Gränser: fastighetsgränsen Råshult 2:1
Areal: 46,4 ha, varav 42,3 ha är land
Fastigheter: Råshult Södregård 2:1
Sakägare: Stiftelsen Linnés Råshult, Box 500,
343 23 Älmhult
Förvaltare: Länsstyrelsen i Kronobergs län
Ekonomisk karta: 4450, 4E5a Stenbrohult
Riksobjekt Kulturmiljö K65:13
Naturvård NR007011
Friluftsliv G2
Natura 2000, Omr.kod: SE0320157 Linnés Råshult
artkod: -
nat.typskod: 6410, 6510, 7140, 9070

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Carl Linnaeus (senare von Linné) föddes på komministerbostället Råshult Södregård den 23 maj 1707. 1705 blev fadern Nicolaus Linnaeus den första komministern i Råshult och 1709 blev han kyrkoherde i Stenbrohult. Råshult beboddes av komministrar fram till 1903, därefter har gården arrenderats ut. Den under 1900-talet förhållandevis extensiva skötseln har bidragit till att många spår från äldre tiders brukande finns kvar.

I Råshult har sedan lång tid funnits intresse för att återskapa Linnés landskap. 1927 började Hembygdsföreningen arrendera Linnéstugan med omgivande trädgård och monumentområde för att använda som museum. 1930 anslogs statliga medel för att restaurera Råshultsstugan och området däromkring.

1933 upprättades den första planen för skötseln av ängen. 1952 engagerade sig Riksantikvarieämbetet i planeringen av restaureringsinsatserna. Framförallt var det delar av Råshults inägomark som var föremål för olika hävdinsatser. 1969 upprättades en skötselplan för "kulturresevatet Råshult,

BESLUT

Datum
2002-12-16

Ärendenummer
231-5016-02

Stenbrohults kommun" av Skogsvårdsstyrelsen i Kronobergs län. 1977 förklarade Länsstyrelsen bebyggelsemiljön med omgivande markområde som byggnadsminne (se karta, bilaga 1). 1982 utarbetades ytterligare en ny vårdplan för odlingslandskapet. 1995 fastställde Länsstyrelsen en skötselplan som omfattar hela den del av Råshult 2:1 som ligger öster om järnvägen utanför gårdstomten.

Den del av Råshult 2:1 och den del av Djäknabygd 1:1 som ligger öster om järnvägen förklarades 1992-04-29 som kyrkoreservat av egendomsnämnden i Växjö stift. Kyrkoreservatet inrättades bl.a. med syftet att bevara och utveckla ett stycke skogs- och odlingslandskap så att det kan ge en uppfattning om hur landskapet tedde sig på Linnés tid. 1999 donerade egendomsnämnden i Växjö stift Råshult 2:1 till Stiftelsen Linnés Råshult. Eftersom området inte längre är i kyrkans ägor är Råshult 2:1 inte längre ett kyrkoreservat.

Markägaren "Stiftelsen Linnés Råshult" är en stiftelse med Älmhults kommun och egendomsnämnden i Växjö stift som stiftare. I stiftelsens urkund framgår det att stiftelsen har som ändamål (syfte) att:

- vårda kulturlandskapet ...så att det behåller en ålderdomlig prägel,
- vårda minnet av Carl von Linné samt
- sprida kunskap om Linnébygdens kultur och turistvärden och göra området tillgängligt.

När miljöbalken trädde i kraft 1999 fick Länsstyrelsen möjlighet att bilda kulturreseptat där både bebyggelse och landskap skall bilda en helhet.

År 2001 genomförde Länsstyrelsen i samarbete med Smålands museum, Växjö Universitet, och landskapskonsult Stefan Höglin ett projektarbete som syftade till att identifiera ett urval av helhetsmiljöer som kan var tänkbara som kulturreseptat i länet. Råshult visade sig vara ett självklart prioriterat objekt, dels genom den personhistoriska koppling som finns till Linné, dels genom att det utgör en naturlig helhet av bebyggelse, inägor och utmark, dels genom att det finns goda möjligheter att återskapa

BESLUTDatum
2002-12-16Ärendenummer
231-5016-02

landskapet som det såg ut före den agrara revolutionen.

Länsstyrelsen har med statliga medel sedan 1992 helt bekostat skötseln av landskapet samt uppfört en ängslada på en plats i ängen där det enligt laga skifteskartan fanns en sådan före år 1841. Vidare har staten till stor del bekostatläggning av torvtak på sädesmagasinet 1999 samt läggningen av halmtak på ladugården under 2002/2003. År 2003 kommer staten att till stor del bekosta ett nytt torvtak på Linnéstugan. Då området är Carl von Linnés födelseplats finns ett betydande antal besökare varje år. Fortsatta investeringar framöver planeras och antalet besökare väntas öka de närmaste åren.

Under november 2001 hade Länsstyrelsen och Stiftelsen Linnés Råshult inledande samråd om planerna på att bilda ett kulturresevat i Råshult. Därefter informerades kommunstyrelsen i Älmhult. Den 6 maj 2002 samrådde Länsstyrelsen och markägaren Stiftelsen Linnés Råshult angående ett första förslag till skötselplan för gårdstomten.

Den 1 juli 2002 skickades förslaget till beslut och skötselplan för gårdstomten ut på remiss till berörda myndigheter och föreningar. Följande yttranden har kommit in (Länsstyrelsens kommentarer har markerats med *kursiv stil*):

Kommunstyrelsen i Älmhults kommun har skickat ett yttrande från länsekologen daterat 2002-08-22. Av detta framgår att Älmhults kommun är positiv till bildande av kulturresevatet. Av synpunkterna framgår att dokumentationen bör kompletteras på några punkter samt att syftet har formulerats motsägelsefullt. *Synpunkterna har beaktats*. Vidare framförs att det är positivt att bilda ett kulturresevat där det tas ett helhetsgrepp över området, samt att någon av de äldre byggnaderna bör återuppföras före 2007.

Av det yttrande som är daterat 2002-08-30 framgår att länsekolog Ingvar Nilsson för Stiftelsen Linnés Råshults räkning framför tveksamhet beträffande nödvändigheten att brädfodra Linnéstugan.

BESLUTDatum
2002-12-16Ärendenummer
231-5016-02

Länsstyrelsen har i samband med framtagandet av skötselplanen haft kontakt med Peter Sjömar (expert på timmerhus). Det timmer som Linnéstugan är byggt av bedöms inte vara av den kvalitén att det borde stå bart. Han bedömer att det inte klarar sig i vårt klimat utan sakta kommer att förstöras.

Länsstyrelsen gör dock bedömningen att ytterligare utredning är nödvändig, vilket kommer att ske innan några åtgärder genomförs. Stiftelsen Linnés Råshult framför också att det är viktigt att utreda på vilket sätt bildningen av kulturreseptatet inkräktar på stiftelsens fastighet samt att intrånget skall värderas och ersättas. Länsstyrelsen har i beslutet lagt dispensabla föreskrifter på området. Det innebär att ersättningsfrågan kan bli aktuell först då Länsstyrelsen beslutat att markägaren inte fått tillstånd till att genomföra planerade åtgärder.

Växjö stift är tillsammans med Älmhults kommun stiftare i Stiftelsen Linnés Råshult och framför, utöver de synpunkter man lämnat genom Stiftelsen Linnés Råshult, i sitt yttrande (daterat 2002-08-20) att de är positiva till bildandet av kulturreseptatet och "det bör kunna bli en pärla bland landets kulturreseptat". Några önsknningar skickas med: Stiftet anser att Länsstyrelsen skall ombesörja upplösning av samfälligheten. Länsstyrelsen konstaterar att vid en upplösning av samfälld mark är det brukligt att den fastighet som får ett utökat markinnehav tar på sig de kostnader som upplösningen av samfälligheten för med sig. Länsstyrelsen och Stiftelsen Linnés Råshult är därför överens om att markägaren bör ta på sig ansvaret för att samfälligheten upplöses.

Växjö stift framför angående Linnéstugan att målbilden bör vara före 1750-talet (1734 års boställsordning) då stugan är nyuppförd och inte 1807 års syneprotokoll. Länsstyrelsen anser att detta bör preciseras i den utredning som skall göras innan några åtgärder genomförs med Linnéstugan. Stiftet pekar också på inkonsekvenser i reservatsföreskrifterna. Synpunkterna har beaktats. Avslutningsvis framför stiftet att man vill ha ersättningsfrågan prövad eftersom kulturreseptat är ett nytt instrument och man framför också att "på expropriationsrättsliga grunder skall fastig-

hetsägarens förmögenhetsställning lämnas orubbad" och menar att nuvarande nyttjande baseras på frivilliga och tidsbegränsade överenskommelser. *Länsstyrelsen har behandlat frågan om ersättning tidigare (se ovan). Länsstyrelsen konstaterar att egendomsnämnden i Växjö stift 1992 förklarade Råshult- Djäknabygd som kyrkoreservat, vilket innebär att stiftet förband sig att avstå förräntningskrav i området. I samband med ombildningen av Stiftelsen Linnés Råshult skänkte egendomsnämnden i Växjö stift fastigheten Råshult 2:1 till Stiftelsen. Egendomsnämnden menar att området därmed inte längre är kyrkoreservat. Av stiftelsen Linnés Råshults urkund framgår att dess ändamål är att "... vårda kulturlandskapet så att det behåller en ålderdomlig prägel...". Av dess stadgar framgår vidare att stiftelsen inte får upplösas utan att vården av Linnés Råshult tryggas från kulturhistorisk synpunkt. Länsstyrelsen kan inte se att detta är en "tidsbegränsad överenskommelse" vilket innebär att fastighetsägarens förmögenhetsställning inte påverkas av reservatsbildningen.*

Smålands museum framför genom Landsantikvarie Karl Johan Krantz (2002-08-08) att "varje ansats till rekonstruktion aldrig blir mer än en idéhistorisk produkt som visar hur vår tid föreställer sig det förgångnas landskap". Landsantikvarien menar att det idag finns skäl att bilda kulturresevat över hur 50 års idéhistoriska insatser i Råshult återspeglas i landskapet. Landsantikvarien tillstyrker därför bildandet av kulturresevatet enligt förslaget.

SGU har (2002-08-20) meddelat att de avstår från att yttra sig.

Skogsvårdsstyrelsen tillstyrkte (2002-09-10) bildandet av kulturresevatet och har inga invändningar mot förslaget till skötselplan för gårdstomten eller förslaget till tidsplan.

Hembygdsföreningen Linné har lämnat samma synpunkter som lämnades in i samband med remissen av åtgärdsplanen 2001-2006. Yttrandet behandlar huvudsakligen de skillnader som anses finnas mellan brukningen på kyrklig jord och på bondejord på tidigt 1700-tal och 1841 då det finns en dokumentation över landskapet

BESLUTDatum
2002-12-16Ärendenummer
231-5016-02

(däribland en dokumentation över de ingående markslagens utbredning). *Det vore mycket intressant att gå vidare med denna frågeställning. Länsstyrelsen gör dock bedömningen att den dokumentation som laga skifteskartan ger är ett tillräckligt underlag för att bilda kulturresevat och att lägga fast en övergripande ambition genom skötselplanerna. Länsstyrelsen gör bedömningen att detta är en forskningsuppgift som inte ryms inom Länsstyrelsens verksamhet.* Hembygdsföreningen har också ofta framfört att tidstypiska odlingsmetoder och inte moderna redskap skall användas. Länsstyrelsen menar att moderna redskap kan användas för att spara tid under förutsättning att detta inte äventyrar de kulturhistoriska eller biologiska målen och vid tidpunkter då det är lite besökare i området. Hembygdsföreningen framför också synpunkter på att informationen kan bli bättre i området. Länsstyrelsen delar denna uppfattning och beaktar den fortlöpande.

Linnébygdens naturskyddsförening framför, genom Sven G. Nilsson, att det är oklart vad som skall återskapas: karaktären av ett hemman från tidigt 1700-tal eller tiden före laga skiftet. Bland annat ställs det mot monumentområdet där dokument från 1920 används som underlag. Länsstyrelsen har förtydligat syftet och målsättningen. För monumentområdet skulle den övriga målsättningen innebära att monumentet och övriga minnesmärken över Linné togs ner, vilket inte är Länsstyrelsens ambition. Därför har en annan målsättning valts för just detta område. Naturskyddsföreningen menar att stora förändringar ägde rum mellan 1707 och 1841, och nämner träden i landskapet och jordbruket i trakten som exempel. Länsstyrelsen har tidigare behandlat detta, se ovan. Linnébygdens naturskyddsförening framför istället att "kulturmiljön på Råshults Södregård från tiden i början av 1700-talet" var en bättre målformulering. Detta har beaktats. Vidare framför Naturskyddsföreningen att man borde inventera kulturväxterna i närområdet till bebyggelsen. Länsstyrelsen skall försöka att beakta detta. Han påpekar dessutom att beskrivningen över vilka arter som finns med i rödlistan måste uppdateras i beslutet, vilket har beaktats. Han påpekar också att när åkrar skall rekonstrueras i de områden som numera sköts som äng

BESLUT

Datum
2002-12-16

Ärendenummer
231-5016-02

så kommer viktiga områden att spolieras för fjärilsarter som sannolikt fanns i Råshult på Linnés tid. *Länsstyrelsen har bett Sven G Nilsson komplettera sin framställning med avseende på vilka värdarter som är viktiga för fjärilsarterna.* Detta gjordes den 28 november 2002 (se nedan) och det framgår då dels att ärtväxter t.ex. i form av skogsklöver och gökärt samt syror bedöms vara viktiga värdarter för fjärilarna dels att forskningen inte har studerat detta ingående ännu. *Länsstyrelsen gör bedömningen att när det är aktuellt att ta upp nya åkrar så har området söder om den nu hävdade ängen en kulturhistoriskt riktig skötsel genom slåtter återupptagits. När så har skett väntas ängsfloran samt de aktuella arterna sprida sig till det området, varför fjärilarnas behov bör vara tillgodosett.* Naturskyddsföreningen kritiserar vidare de forskare och konsulter som Länsstyrelsen har anlitat i tidigare utredningar. Naturskyddsföreningen anser inte att reservatsförslaget kan ligga till grund för ett värdigt Linnéminne i Råshult, eftersom den gällande skötselplanen kan utrota växt- och djurpopulationer som levt kvar från Linnés tid i kulturlandskapet i Råshult. Länsstyrelsen delar inte Naturskyddsföreningens bedömning.

Av den begärda kompletteringen från den 28 november 2002 framgår att Sven G. Nilsson anser att fler inventeringar behövs för att kunna utforma åtgärder som gynnar de mest skyddsvärda arterna. *Länsstyrelsen ser annorlunda på detta: Det är inte möjligt att inventera alla arter utan vi måste se helheten genom ett större perspektiv: genom att återskapa de förutsättningar som fanns på Linnés tid bör arterna ha möjlighet att inte enbart leva kvar utan även att återetablera sig. Då gynnas de arter som fanns på Linnés tid, inte enbart de vi känner till idag.*

Riksantikvarieämbetet har enbart yttrat sig muntligen över förslaget. RAÄ framförde vid telefonsamtal den 11 oktober 2002 att byggnadsminnet kan vara kvar och att de förändringar som föreslås i planerna kan ses som ytterligare en ambitionshöjning.

BESLUTDatum
2002-12-16Ärendenummer
231-5016-02**MOTIVERING**

Råshult-Stenbrohult utgör en kulturmiljö av riksintresse (K65:13) enligt beslut av Riksantikvarieämbetet 1987-11-05. Vidare ingår det i riksintresset för naturvården (Möckelnområdet objektsnummer NR007011, beslut 2000-02-07), ett område av riksintresse för friluftslivet (Möckelnområdet, objektsnummer FG 2, Naturvårdsverkets beslut 1988-09-19). Områden av riksintresse för natur- och kulturmiljövård eller friluftsliv skall enligt hushållningsbestämmelserna i 3 kap 6 § MB skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön.

Vidare är Råshult utpekad som Natura 2000 område med följande naturtypsfördelning (Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000, naturvårdsverkets förlag): Slätterängar i låglandet 12 ha, fuktäng 11 ha, öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn 6 ha samt trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ 12 ha.

Området ingår i Möckelnområdet som i länets naturvårdsprogram (1989) erhållit den högsta värdeklassen av en tregradig skala. I översiktsplanen för Älmhults kommun (antagen 1992-02-03) påpekas det angelägna i att kulturlandskapet får en lämplig hävd i framtiden.

Områdets kulturhistoriska värden ligger i den personhistoriska koppling som finns till Carl von Linné samt den möjlighet och ambition som finns i området att återskapa strukturen i landskapet (med den naturliga helhet av bebyggelse, inägor och utmark) som fanns i Råshult före den agrara revolutionen. Sammantaget innebär detta att området bör förklaras som kulturresevat.

Länsstyrelsen anser, vid intresseprövning enligt miljöbalkens 7 kap 25 §, att reservatsföreskrifternas utformning innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilda/markägarens rätt att använda mark och vatten.

BESLUT

Datum
2002-12-16

Ärendenummer
231-5016-02

Reservatsbildningen är förenlig med miljöbalkens mål i 1 kap. 1 § och hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet miljöbalken samt med översiktsplanen för Älmhults kommun.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, se bilaga 5, formulär 3.

UPPLYSNINGAR

Beslut i detta ärende har fattats av Länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövdingen samt ledamöterna Monica Widnemark, Barbro Svensson, Carl-Olof Bengtsson, Marie-Louise Hilmersson, Anders G. Högmark, Bo Frank, Arne Karlsson, Harald Bergström, Olle Sandahl, Carin Högstedt och Jan Andersson samt suppleanten Bengt Wäreborn.

I handläggningen av ärendet, i vilket Louise Ellman Kareld varit föredragande har även länsrådet Claes Sjöblom, länsantikvarie Margit Forsström, byrådirektören Elisabet Ardö, bitr. länsarkitekt Gunnel Henriksson, och förste länsassessor Olof Bernstone deltagit.

Lars-Åke Lagrell

Louise Ellman Kareld

Delgivningssätt

Delgivningskvitto

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan 1995-05-31
3. Skötselplan för gårdstomten
4. Beskrivning och historik över områden och byggnader i Kulturreseptatet
5. Hur man överklagar
6. Miljöbalkens regler om kulturreseptat

Beslutet skall kungöras i länets författningssamling